

Sjuksköterskorna vinnare

23 procent på fem år

Sjuksköterskorna har haft den bästa löneutvecklingen räknat i procent de senaste fem åren. Det visar en enkät som Landstingsförbundet har gjort. Läkarnas resultat under samma period blev 20 procent.

Landstingsförbundet har gjort en rundringning till landstingen och av det fått fram löneutvecklingen för olika personalkategorier åren 1994 till 1999. Det Landstingsförbundet presenterar är skattade värden.

Enligt enkäten har sjuksköterskornas löner ökat med 25 procent och läkarnas löner med 20 procent. Psykologer och sjukgymnaster har fått en lö-

neökning med 23 procent, läkarsekretärer 21 procent och undersköterskor 19 procent.

Läkaravtalet löper inte ut förrän den 1 april 2001, men sjuksköterskornas avtal redan den 1 april 2000.

Det är anledningen till att enkäten gjorts som ett komplement till den sedvanliga insamlingen av statistik i november och där sammanställningen blir klar i början av nästa år.

Sjuksköterskornas avtal ligger alltså inte i fas med läkarnas och övriga gruppers avtal. Landstingsförbundet funderar därför över om man ska verka för ett ettårigt avtal med Vårdförbundet.

– Men ur arbetsgivarsynpunkt är fleråriga avtal att föredra. Det ger bätt-

re förutsättningar att planera verksamheten, säger Anders Hagman, direktör vid Landstingsförbundets avdelning för arbetsgivarfrågor. Men priset måste förstås vara det rätta.

Sjuksköterskornas nuvarande avtal är femårigt. Det innehåller en garanti på 05, procent som skulle falla ut om lönerna bara nådde en miniminivå. Men garantin har inte behövt användas, sjuksköterskornas löner har sprungit iväg av egen kraft, eller snarare kanske med hjälp av den allmänna opinionen.

– Man kan konstatera att sjuksköterskorna har fått mer än vad det nationalekonomiska utrymmet tillåter, säger Anders Hagman, men de har varit framgångsrika i den allmänna debatten. •

av våldets konsekvenser och medlingen måste antalet återfall bli färre.

Stellan Sjögren har arbetat i 27 år som barnläkare vid Örnsköldsviks sjukhus. Han har stor erfarenhet av socialpediatriskt arbete och lyser upp när han berättar om medlingsprojektet. Att få jobba med svåra frågor som rör ungdomsrelaterad brottslighet ser han som en stor förmån under de sista åren som yrkesverksam.

»Bra med debatt»

Det tog lite tid att få arbetsgivarens klartecken för att ingå i projektet. Stellan Sjögren har varit nogga med att hålla

både chefer och kolleger informerade om sitt annorlunda extraarbete.

– Det här går ju utanför den traditionella vården och att ge sig ut på vift i samhället utan receptblock kan alltid ifrågasättas.

– Jag tycker det är bra om det blir debatt om läkares medverkan i den här typen av arbete, inte minst om vilken roll vi ska ha och gränserna för det som vi kan göra, säger Stellan Sjögren.

– Jag är mycket nogga med att det bygger på frivillighet och ömsesidig respekt. Det är erfarenheter och kunskaper från vården som jag kan bidra med. Jag tror inte det skulle fungera lika bra

om jag tog på mig ett formellt vårdansvar eller försökte komma med en massa förmaningar.

För egen del är Stellan Sjögren nogga med att tona ned förväntningarna på sin del i medlingen. Visserligen är han en av dem som är mest involverad i arbetet – tillsammans med två socialarbetare och en polis – men grundtanken är att hela samhället finns med och bidrar.

Erbjuds för alla brott

– Den samarbetsmodell vi kommit fram till omfattar hela rättsväsendet, landstinget, socialtjänsten, kyrkan, brottsofferjouren och det privata näringslivet i Örnsköldsvik, berättar Staffan Sehlin, projektledare vid Örnsköldsvikspolisen.

– Andra orter har inte lyckats få till ett brett samarbete och därför haft betydligt färre medlingar. En annan förklaring till att vårt arbete blivit så omfattande är att vi erbjuder medling för alla brott, från snatterier till våldsbrott.

Pia Byström har tidigare arbetat som fältassistent på kommunen. Nu är hon en av två medlare och finns varannan vecka i polishuset.

– Redan vid det inledande polisförhöret är jag med och erbjuder medling. Väldigt få ungdomar tackar nej. Medlingen brukar sluta i någon form av gottgörelse, där förövaren exempelvis kan få jobba av ett snatteribrott.

Trots att ett år återstår av medlingsprojektet i Örnsköldsvik har kommunen beslutat att verksamheten ska permanentas. Ett lokalt brottsförebyggande råd håller också på att bildas.

Fredrik Mårtensson

– Den samarbetsmodell vi kommit fram till omfattar hela rättsväsendet, landstinget, socialtjänsten, kyrkan, brottsofferjouren och det privata näringslivet i Örnsköldsvik, berättar Staffan Sehlin, projektledare vid Örnsköldsvikspolisen. Två Stellan Sjögren och Pia Byström.